

فرا تر از کمیابی

گردآوری و تدوین:
گروه بانک جهانی

ترجمه:
دکتر مرتضی تهامی پور زرنندی
مهدی حبیب الهی

نشر شفاف، پاییز ۱۳۹۹

- عنوان و نام پدیدآور : فراتر از کمبود : امنیت آب در خاورمیانه و شمال آفریقا
تالیف گروه توسعه خاورمیانه و شمال آفریقا بانک جهانی (Mena)؛
ترجمه مرتضی تهامی پور زرنندی، مهدی حبیب الهی.
تهران: انتشارات شفاف، ۱۳۹۹.
- مشخصات نشر :
مشخصات ظاهری : ۲۳۰ ص.: مصور، جدول، نمودار .
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۷۱-۸۷-۹: ریا: ۴۴۹۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت
- عنوان اصلی: Beyond scarcity : water security in the Middle East
and North Africa, c۲۰۱۸
عنوان دیگر : امنیت آب در خاورمیانه و شمال آفریقا.
موضوع : آب، خاورمیانه -- افزایش منابع
موضوع : Water resources development-- Middle East
موضوع : آب، آفریقا، شمالی -- افزایش منابع
موضوع : Water resources development-- Africa, North
موضوع : آب، منابع -- خاورمیانه
موضوع : Water-supply -- Middle East
موضوع : آب، منابع -- آفریقا، شمالی
موضوع : Water-supply -- Africa, North
شناسه افزوده : تهامی پور زرنندی، مرتضی، ۱۳۶۰-
شناسه افزوده : حبیب الهی، مهدی، ۱۳۶۰-
شناسه افزوده : بانک جهانی. گروه ارزشیابی مسائل
شناسه افزوده : World Bank . Independent Evaluation Group
رده بندی کنگره : ۹۱۱۵۰۹۵۶/۳۳۳
رده بندی دیویی : ۵۵۷۵۳۹۴
شماره کتابشناسی :
ملی

فرا تر از کمیابی

گردآوری و تالیف: گروه بانک جهانی

ترجمه: مرتضی تهامی پور زرندی، مهدی حبیب الهی
(عضو گروه پژوهشی اکولوژی انسانی - شهری کارگشا)

ویراستار: جلال الدین افضل، صفحه آرا: علی بیگدلی، طراح جلد: علیرضا قاسم زاده

ناشر: شفاف

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۹

شمارگان: ۱/۰۰۰ نسخه، قیمت: ۴۴/۹۰۰ تومان، شابک ۹-۸۷۱-۸۶۷۱-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: تهران. م انقلاب. خیابان... خ ۱۲ فروردین. پلاک ۳۱۶ طبقه

تلفن: ۶۶۲۸۴۶۳۸ - ۶۶۴۸۶۴۱۲ - ۲۱

پیامک، واتساپ، تلگرام: ۰۹۳۶۰۹۳۶۸۱۸

نشر شفاف

(ناشر عمومی و ناشر تخصصی اقتصاد)

www.shafaaf.ir

خرید اینترنتی از دیجی کالا

www.digikala.com

./ همه حقوق محفوظ است ./

فهرست

۷.....	مقدمه مترجمان
۹.....	پیش‌گفتار
۱۲.....	تقدیر و تشکر
۱۵.....	درباره‌ی برنامه‌ی جهانی آب:
۱۶.....	اختصارات
۱۷.....	نقشه و کشورهای منطقه‌ی خاورمیانه و شمال آفریقا
۱۸.....	چکیده‌ی اجرایی
۱۸.....	کوشش‌ها، آب و راه‌حل‌های آن بسیار فراتر از کمیابی آب است
۴۰.....	تبدیل آب فرصت‌ها و راه‌حل‌ها برای امنیت آب
۴۹.....	مقدمه
۵۵.....	امنیت آب
۵۶.....	چرا امنیت آب مهم است
۵۸.....	چالش آب در خاورمیانه و شمال آفریقا در فواصل جهانی
۶۸.....	عناصر امنیت آب در خاورمیانه و شمال آفریقا
۷۵.....	نمایه‌سازی امنیت آب
۷۵.....	در منطقه‌ی خاورمیانه و شمال آفریقا
۷۶.....	مدیریت منابع آب
۷۷.....	کمیود و پایداری
۹۶.....	بهره‌وری و استفاده از آب
۱۱۹.....	تقویت برنامه‌ریزی برای حفظ منابع آب مناسب
۱۲۳.....	خلاصه: پایداری و کارایی و نوآوری
۱۲۵.....	ارائه خدمات آب

- ۱۲۸..... پیشرفت در دسترسی به تأمین آب و بهداشت
- ۱۳۱..... آب و تخلیه نامناسب فاضلاب و اثرات آن بر انسان و اقتصاد
- ۱۳۵..... ارائه خدمات آب آبیاری
- ۱۳۶..... سطح خدمات شهری، قابلیت اطمینان و کیفیت
- ۱۳۸..... ارزش آب، کمک‌های مالی، قیمت‌گذاری
- ۱۴۵..... مدیریت، تأمین مالی، و محدودیت‌های اطلاعات در خدمات آب
- ۱۴۸..... خلاصه خدمات آب
- ۱۵۰..... رفع خسارت ناشی از آب
- ۱۵۰..... تغییر آب‌وهوا
- ۱۵۳..... خشک‌سالی
- ۱۵۶..... سیل
- ۱۵۸..... آب آشامیدنی، انرژی، غذا
- ۱۶۲..... آب‌های مرزی
- ۱۶۵..... شکنندگی، اختلاف، جابجایی
- ۱۶۹..... واردات آب به‌صورت آب مجازی
- ۱۷۳..... خلاصه‌ی آب و انرژی و غذا
- ۱۸۵..... سود امنیت آب
- ۱۸۶..... چالش‌ها و اولویت‌های در حال ظهور
- ۱۸۸..... امنیت آب در طول بحران‌های طولانی‌مدت
- ۱۹۰..... تبدیل آب: فرصت‌ها و راه حل‌ها برای امنیت آب
- ۱۹۹..... ضمیمه‌ها

مقدمه مترجمان

خار میانه و شمال افریقا، از جمله مناطقی هستند که از گذشته همواره با کم آبی مواجه بوده اند. از طرف دیگر این مناطق طی سالهای گذشته (۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰) نقش فعالی در مسیر ارائه راهکار و اجرای فعالیتهای مقابله با کم آبی داشته اند تا جایی که این فعالیتهای هواره مورد توجه پژوهشگران گروه بانک جهانی قرار گرفته است.

اگرچه بسیاری از این فعالیتها با ایده و حمایت و گاهی اجرای نهادهای سازمانهای بین المللی بوده است، اما نمی توان نقش دولتها (حکومتها) و آحاد مردم را در اجرای آنها و نیل به هدف نهایی منکر شد. حتی در مواردی، مانند مشارکت زنان در مدیریت مصرف آب در کشورها، سهم اصلی آنها، این نقش به طور کامل بر عهده خود مردم بوده است و نسبت مشارکت دولت با نهادهای کمتر از یک درصد بوده است.

به نظر می رسد با تلاش های پرثمر پژوهشگران در مناطق مختلف دنیا، راهکارها برای نیل به مدیریت مصرف درست و پایدار در دسترس است و هنر حکمرانان تنها در چگونگی طرح ریزی برنامه های اجرایی برای به ثمر نشاندن آن راهکارهاست.

گزارش هایی مانند آنچه که پیش روی شماست، علاوه بر آمار و اطلاعات و شواهد واقعی، وضعیت کشورهای دیگر منطقه را توصیف می کند. طرح های موفقیت آمیز و میزان موفقیت آنها را نیز ذکر می کند و در حاشیه به ارائه توصیه های مدیریتی مفیدی می پردازد که می تواند برای حکمرانان و سیاستگذاران آبی در کشورهای منطقه مفید باشد.

همچنین مطالعه چنین گزارش هایی برای دانشجویان علاقه مند به انجام پروژه های تحقیقاتی در این زمینه، بسیار مفید خواهد بود چرا که علاوه بر اینکه به تحقیقات موفق تا این زمان اشاره دارد، دانشجویان را در مسیری درست هدایت خواهد کرد تا از

انجام و اجرای پروژه های تکراری و بی ثمر خودداری کرده و تحقیقات خود را در ادامه مطالعات قبلی انجام شده پیش برند.

این اثر، با وسواس و مداقه ترجمه شده است، اما شما نیز اگر اشتباه یا خللی در بخشی از آن یافتید، لطفاً با ما درمیان بگذارید.

مرتضی تهامی پور زرندی

mortezatahamipour@gmail.com

مهدی حبیب الهی

habibelahi@gmail.com

www.ketab.ir